

Sag T-187/94

Theresia Rudolph
mod
Rådet for Den Europæiske Union
og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Erstatningssøgsmål — erstatning uden for kontraktforhold — mælk —
tillægsafgift — referencemængde — forordning (EF) nr. 2187/93 —
erstatning til producenterne — afbrudt forældelse«

Rettens dom (Fjerde Afdeling) af 7. februar 2002 II- 370

Sammendrag af dom

1. *Erstatningssøgsmål — forældelsesfrist — begyndelsestidspunkt — ansvar som følge af forordning nr. 857/84, som indebar, at mælkeproducenter, der havde påtaget sig en ikke-markedsføringsforpligtelse, ikke fik tildelt en referencemængde — relevant dato (EF-traktaten, art. 178 og 215 (nu art. 235 EF og 288 EF); EF-statutten for Domstolen, art. 43; Rådets forordning nr. 1078/77 og nr. 857/84)*

2. *Erstatningssøgsmål — forældelsesfrist — afbrydelse — betingelser — indlevering af stævning til Fællesskabets retsinstanser eller kravet gøres forud gældende over for den kompetente institution*

(EF-traktaten, art. 173 (efter ændring nu art. 230 EF) og art. 175 (nu art. 232 EF); EF-statutten for Domstolen, art. 43; Rådets forordning nr. 1078/77, nr. 857/84 og nr. 2187/93; meddelelse fra Rådet og Kommissionen 92/C 198/04)

1. Forældelsesfristen for sager mod Fællesskabet vedrørende erstatning uden for kontraktforhold, såsom sager med krav om erstatning for tab lidt af producenter af mælk eller mejeriprodukter, der som følge af forpligtelser til ikke-markedsføring eller omstilling, indgået på grundlag af forordning nr. 1078/77 ikke — under hensyn til forordning nr. 857/84 — kunne opnå en referencemængde og følgelig heller ikke kunne afsætte nogen mælke-mængde uden tillægsafgiften, begyndte at løbe dagen efter den dag, hvor forpligtelsen til ikke-markedsføring udløb, og på hvilket tidspunkt forordning nr. 857/84 begyndte at have skadevoldende virkninger for sagsøgeren, idet hun blev forhindret i at genoptage markedsføringen af mælk. Da dette tab i øvrigt ikke er blevet forårsaget øjeblikkeligt, men fortsatte dagligt over en vis periode, gælder forældelsen efter artikel 43 i Domstolens statut den periode, der ligger mere end fem år forud for det forældelses-afbrydende tidspunkt, uden at påvirke de rettigheder, der er opstået under senere perioder.
2. Ifølge artikel 43 i Domstolens statut afbrydes forældelsesfristen alene ved indgivelse af stævning til Fællesskabets retsinstanser eller ved, at skadelidte forud gør sit krav gældende over for vedkommende institution i Fællesskabet, idet afbrydelsen dog kun indtræder i sidstnævnte tilfælde, såfremt kravet følges op af et sagsanlæg inden den frist, der er fastsat i EF-traktatens artikel 173 (efter ændring nu artikel 230 EF) eller EF-traktatens artikel 175 (nu artikel 232 EF).

Vedrørende tabet for de producenter af mælk eller mejeriprodukter, som efter forpligtelser til ikke-markedsføring eller omstilling indgået i medfør af forordning nr. 1078/77 ikke — under hensyn til forordning nr. 857/84 — kunne opnå en referencemængde og følgelig heller ikke kunne afsætte nogen mælke-mængde uden tillægs-afgiften, er afkaldet på at påberåbe sig forældelsen ifølge Rådets og Kommissionens meddelelse vedrørende den senere vedtagelse af forordning nr. 2187/93 — med et tilbud om erstatning rettet til de pågældende producenter — en ensidig handling,

(jf. præmis 50-52)

hvis formål var at tilskynde producenterne til at afvente iværksættelsen af den ordning for tilkendelse af en fast erstatning, der blev indført ved nævnte forordning. I medfør af denne forordning kunne producenterne anmode om fremsendelse af et tilbud om erstatning, og fristen for at acceptere tilbuddet var på to måneder. I henhold til ordlyden af artikel 14 i forordning nr. 2187/93 var institutionerne derfor fra udløbet af denne frist ikke længere bundet af tilbuddet.

I de tilfælde, hvor erstatningstilbuddet vedrørende en skade indgår i et sagsforhold som det konkret foreliggende, hvori man har anmodet producenterne om ikke at indgive ansøgning forud eller at anlægge erstatningssag som følge af, at institutionerne vil indrette et system med erstatning med et fast beløb, som aftales, kan afslaget på erstatningstilbuddet, det være sig udtrykkeligt eller en følge af udløbet af en i denne sammenhæng fastsat acceptfrist, dog ikke have strengere virkninger for beregningen af forældelsesfristen end de virkninger, der måtte følge af forvaltningens afgørelse om at afslå en erstatningsansøgning indgivet af en borger. Dette afslag konkretiserer jo, ligesom en afgørelse om afvisning, uenigheden mellem forvaltningen og den erstatningssøgende.

Det følger heraf, at den omstændighed, som udløser fristen på to måneder ifølge artikel 43 i Domstolens statut med henvisning til traktatens artikel 173 i et tilfælde som det konkret foreliggende, er datoen for udløbet af fristen for accepttilbuddet eller eventuelt datoen for det udtrykkelige afslag på tilbuddet.

Alene denne fortolkning gør det muligt at overholde genstanden for acceptfristen, som er at indrømme en vis betænkningstid for borgeren for at udtale sig om den aftalemæssige erstatning, der tilbydes ham, og eventuelt at undgå en retssag. Producenter, der har ventet på grund af institutionernes forpligtelse til give dem et erstatningstilbud, før de ville anlægge sag om erstatning ved Retten, og derefter anlagde sag inden for en frist på to måneder efter udløbet af fristen for accept af det fremsatte tilbud, skal hermed have fordel af institutionernes forpligtelse til at påberåbe sig forældelsen og have fordel af en afbrudt forældelse af søgsmålsfristen i medfør af artikel 43 i Domstolens statut, på datoen for nævnte meddelelse.

(jf. præmis 55-57 og 61-64)